

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди

Ю. Б. Мельник

**КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ
ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я
ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА**

Монографія

Харків
"ХОГОКЗ"
2012

УДК 613.955:373.3

ББК 51.28

М 48

Рекомендовано до друку Вченою радою
Харківського національного педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди (протокол № 2 від 22.04.2011 р.)

Рецензенти:

- Дмитренко Т. О.** - доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальної педагогіки
Харківської державної академії культури.
- Омельченко С. О.** - доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри теоретично-методичних основ
фізичного виховання і реабілітації Слов'янського
державного педагогічного університету.
- Бойчук Ю. Д.** - доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри здоров'я людини та
корекційної освіти Харківського національного
педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

Мельник Ю. Б.

**М 48 Концептуальні засади формування культури здоров'я
особистості молодшого школяра : монографія /**
Ю. Б. Мельник. – Х. : ХОГОКЗ, 2012. – 244 с.

ISBN 978-966-97260-0-1

У монографії здійснено аналіз феномену “культура здоров'я” на підґрунті сучасних теоретико-методологічних підходів. Висвітлено особливості формування культури здоров'я у дітей молодшого шкільного віку. Обґрунтовано соціально-педагогічну систему формування культури здоров'я молодших школярів. Розкрито зміст технологічного забезпечення формування культури здоров'я в учнів початкової школи. Значну увагу приділено методичному аспекту, розроблено комплекс діагностичних методик вивчення культури здоров'я молодших школярів і математичної обробки показників.

Для педагогічних працівників середніх і вищих навчальних закладів, науковців, фахівців у галузі культури здоров'я.

УДК 613.955:373.3

ББК 51.28

Видано за рахунок автора.

© Мельник Ю. Б., 2012.

ISBN 978-966-97260-0-1

© ХОГОКЗ, оформлення, 2012.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абзалов Р. А. Физкультурология / Р. А. Абзалов // Современный олимпийский спорт и спорт для всех : материалы VII междунар. науч. конгресса. – М. : Спорт Академ Пресс, 2003. – Т. 1. – 2003. – С. 110 – 111.
2. Адлер А. Практика и теория индивидуальной психологии / Альфред Адлер ; пер. с нем. А. М. Боковой. – М. : Фонд «За экон. грамотность», 1995. – 291 с.
3. Амонашвили Ш. А. Психологические основы педагогики сотрудничества / Ш. А. Амонашвили. – К. : Освіта, 1991. – 110 с.
4. Амосов Н. М. Энциклопедия Амосова. Алгоритм здоровья / Н. М. Амосов. – М. : АСТ; – Донецк : Сталкер, 2002. – 509 с.
5. Ананьев Б. Г. О проблемах современного человекознания / Б. Г. Ананьев. – СПб. : Питер, 2001. – 272 с.
6. Анохин П. К. Социальное и биологическое в природе человека / П. К. Анохин // Соотношение биологического и социального в человеке. (Материалы симпозиуму в г. Москве – сентябрь 1975 г.). – М., 1975. – С. 301 – 318.
7. Анохин П. К. Узловые вопросы функциональной системы / П. К. Анохин. – М. : Наука, 1980. – 198 с.
8. Апанасенко Г. Л. Охрана здоровья здоровых: некоторые проблемы теории и практики / Г. Л. Апанасенко // Валеология : диагностика, практика, средства обеспечения здоровья. – СПб. : Наука, 1993. – С. 52.
9. Апанасенко Г. Л. Медична валеологія (вибрані лекції) / Г. Л. Апанасенко, Л. О. Попова. – К. : Здоров'я, 1998. – 248 с.
10. Арнольдов А. И. Социальная педагогика и культурология: содружество наук / А. И. Арнольдов. – М. : АСОПиР РФ, 1996. – 28 с.
11. Ассаджиоли Р. Психосинтез. Принципы и техники / Роберто Ассаджиоли ; пер. с англ. Е. Петровой. – М. : ЭКСМО-Пресс, 2002. – 416 с.
12. Атутов П. Р. Технология и современное образование / П. Р. Атутов // Педагогика. – 1996. – № 2. – С. 11 – 14.

13. Бабанский Ю. К. Оптимизация педагогического процесса (в вопросах и ответах) / Ю. К. Бабанский, М. М. Поташник. – 2-е изд., перераб. и доп. – К. : Рад. шк., 1984. – 287 с.
14. Бабич В. І. Підготовка майбутніх учителів фізичного виховання до формування культури здоров'я школярів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 „Теорія та методика професійної освіти” / В. І. Бабіч. – Луганськ, 2006. – 20 с.
15. Беспалько О. В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях : навч. посібник / О. В. Беспалько. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 134 с.
16. Бердяев Н. А. О назначении человека / Н. А. Бердяев. – М. : Республика, 1994. – 383 с.
17. Берн Э. Введение в психиатрию и психоанализ для непосвященных / Эрик Берн ; пер. с англ. А. И. Федорова. – СПб. : Санкт-Петербург Оркестр: Талиман, 1995. – 432 с.
18. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии / В. П. Беспалько. – М. : Педагогика, 1989. – 160 с.
19. Беспалько В. П. Опыт разработки и использования критериев качества усвоения знаний / В. П. Беспалько // Сов. педагогика. – 1968. – № 4. – С. 52–69.
20. Беспалько В. П. Теория учебника : дидактический аспект / В. П. Беспалько. – М. : Педагогика, 1988. – 160 с.
21. Бех І. Д. Виховання особистості. У 2 кн. Кн. 2. Особистісно орієнтований підхід : науково-практичні засади / І. Д. Бех. – К. : Либідь, 2003. – 344 с.
22. Бібік Н. М. Формування пізнавальних інтересів молодших школярів : дис. ...д-ра пед. наук. : 13.00.01 / Бібік Надія Михайлівна. – К., 1998. – 380 с.
23. Бирюкова М. В. Социальные технологии и проектирование : учеб. пособие для высших учебных заведений / М. В. Бирюкова ; Нар. укр. акад. – Х., 2001. – 400 с.
24. Бойчук Ю. Д. Еколого-валеологічна культура майбутнього вчителя : теоретико-методичні аспекти : монографія / Ю. Д. Бойчук. – Суми : Університетська книга, 2008. – 357 с.
25. Бордовская Н. В. Педагогика : учебник для вузов / Н. В. Бордовская, А. А. Реан. – СПб. : Питер, 2003. – 304 с.

26. Боткин С. П. Клинические лекции / С. П. Боткин. – М. : Медгиз, 1950. – С. 10.
27. Брехман И. И. Валеология – наука о здоровье / И. И. Брехман. – 2-е изд., доп., перераб. – М. : Физкультура и спорт, 1990. – 208 с.
28. Бромлей Ю. В. Создано человечеством / Ю. В. Бромлей, Р. Г. Подольный. – М. : Политиздат, 1984. – 272 с.
29. Булич Е. Г. Валеология. Теоретичні основи валеології : навч. посібник / Е. Г. Булич, І. В. Муравов. – К. : ІЗМН, 1997. – 224 с.
30. Валеологічна освіта та виховання : сучасні підходи, доступність і шляхи їх розвитку в Україні : зб. наук.-практ. ст. / за заг. ред. В. М. Оржиховської. – К. : Магістр – 5, 1999. – 120 с.
31. Великий тлумачний словник. Сучасна українська мова. – Донецьк : ТОВ ВКФ"БАО", 2008. – 704 с.
32. Вернадский В. И. Биосфера и ноосфера / В. И. Вернадский. – М. : Наука, 1989. – 262 с.
33. Выготский Л. С. Психология искусства / Л. С. Выготский ; под ред. М. Г. Ярошевского. – М. : Педагогика, 1987. – 344 с.
34. Вікова психологія / за ред. Г. С. Костюка. – К. : Рад. шк., 1976. – 272 с.
35. Возрастная и педагогическая психология : учеб. для студ. пед. ин-тов / В. В. Давыдов, Т. В. Драгунов, Л. Б. Ительсон и др. / под ред. А. В. Петровского. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Просвещение, 1979. – 288 с.
36. Войтенко В. П. Здоровье здоровых / В. П. Войтенко. – К. : Здоровье, 1991. – 246 с.
37. Волков Ю. Г. Человек : энциклопедический словарь / Ю. Г. Волков, В. С. Поликарпов. – М. : Гардарики, 2000. – С. 338.
38. Гален А. К систематике антропологии // Проблема человека в западной философии : переводы / А. Гален ; сост. и послесл. П. С. Гуревича. – М., 1988. – С. 160.
39. Гальперин П. Я. Методы обучения и умственное развитие ребенка / П. Я. Гальперин. – М. : МГУ, 1985. – 45 с.

40. Гегель Г. Наука логики / Георг Гегель. – М. : Мысль. – Т. 1. Учение о бытии. 1970. – 501 с. ; Т. 2. Учение о сущности. 1970. – 248 с. ; Т. 3. Учение о понятии. 1972. – 374 с.
41. Гмурман В. Е. Руководство к решению задач по теории вероятности и математической статистике : учеб. пособие / В. Е. Гмурман. – 5-е изд., стер. – М. : Высш. шк., 2000. – 400 с.
42. Гончаренко М. С. Валеологический словарь / М. С. Гончаренко. – Х. : ХГУ, 1999. – 316 с.
43. Горащук В. П. Теоретичні і методологічні засади формування культури здоров'я школярів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : спец. 13.00.01 „Теорія та історія педагогіки” / В. П. Горащук. – Х., 2004. – 40 с.
44. Горащук В. П. Формирование культуры здоровья школьников (теория и практика) / В. П. Горащук. – Луганск : Альма-матер, 2003. – 376 с.
45. Гриньова В. М. Формування педагогічної культури майбутнього вчителя (теоретичний та методичний аспекти) / В. М. Гриньова. – Х. : Основа, 1998. – 300 с.
46. Гриньова М. В. Методика викладання валеології : навч.-метод. посібник / М. В. Гриньова. – Полтава : АСМІ, 2001. – 156 с.
47. Гуревич П. С. Философия культуры : учебник для высшей школы / П. С. Гуревич. – М. : ИД NOTA BENE, 2001. – 352 с.
48. Давыдов В. В. Проблемы развивающего обучения : опыт теоретического и экспериментального психологического исследования / В. В. Давыдов. – М. : Педагогика, 1986. – 240 с.
49. Державний стандарт загальної середньої освіти в Україні : (проект) освітня галузь „Фізична культура і здоров'я”; освітня галузь „Валеологія” / Т. Є. Бойченко, М. С. Гончаренко, В. П. Горащук та ін. – К. : Генеза, 1997. – С. 31 – 54.
50. Дистервег А. Избранные педагогические сочинения / А. Дистервег ; общ. ред. Е. Н. Медынского. – М. : Учпедиз, 1956. – 374 с.
51. Дмитренко Т. А. Педагогическая система: структура и законы функционирования / Т. А. Дмитренко // Понятийный

- апарат педагогіки и образования : сб. науч. тр. – Вып. 2. – Екатеринбург, 1996. С. 59 – 68.
52. Дмитренко Т. О. Методологічні основи соціальної педагогіки / Т. О. Дмитренко, К. В. Ярьсько. – Х. : Крок, 2003. – 32 с.
  53. Дмитренко Т. О. Факторний аналіз процесу розвитку методології педагогіки / Т. А. Дмитренко, К. В. Ярьсько // Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. Вип. 20. – Х. : ХДАК, 2007. – С. 166–169.
  54. Дмитренко Г. А. Цільове управління : вимірювання результативності діяльності учнів і педагогів : навч.-метод. посібник / Г. А. Дмитренко, В. В. Олійник, О. Л. Ануфрієва. – К. : УПКККО, 1996. – 84 с.
  55. Драгнев Ю. В. Формування культури здоров'я студентів в умовах комп'ютеризації навчання : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 „Теорія та методика професійної освіти” / Ю. В. Драгнев. – Луганськ, 2008. – 20 с.
  56. Дубогай А. Д. Психолого-педагогические основы формирования здорового образа жизни школьников младших классов : дис....д-ра пед. наук : 13.00.01 / Дубогай Александра Дмитриевна. – К., 1991. – 374 с.
  57. Дюркгейм Э. О разделении общественного труда. Метод социологии : пер. с фр. / Эмиль Дюркгейм. – М. : Наука, 1991. – 572 с.
  58. Євтух М. Б. Соціальна педагогіка : підручник / М. Б. Євтух, О. П. Сердюк. – К. : МАУП, 2002. – 232 с.
  59. Єльнікова Г. В. Організація діяльності педагогічного колективу школи щодо контролю за засвоєнням учнями змісту навчання : навч. посібник / Г. В. Єльнікова. – Х. : ХОІНОПП, 1996. – 60 с.
  60. Ерасов Б. С. Социальная культурология : учебник для студ. высших учеб. завед. / Б. С. Ерасов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Аспект Пресс, 2000. – 591 с.
  61. Ешич М. Б. Культура в системе общества / М. Б. Ешич // сб. : Культура в общественной системе социализма. – М., 1984. – С. 8–55.

62. Железовская Г. И. Принципы формирования дидактических терминов / Г. И. Железовская, С. В. Еремина // Педагогика. – 1999. – № 5. – С. 18–22.
63. Заброцкий М. М. Вікова психологія : навч. посібник / М. М. Заброцкий. – К. : МАУП, 1998. – 92 с.
64. Загвязинский В. И. Методология и методика педагогического исследования / В. И. Загвязинский. – М. : Педагогика, 1982. – 160 с.
65. Заверико Н. В. Технології соціально-педагогічної діяльності / Н. В. Заверико // Соціальна педагогіка : теорія і технології : підручник / [за ред. І. Д. Звервої]. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – С. 147 – 160.
66. Заверико Н. В. Теоретичні засади соціально-педагогічної технології роботи з підлітками / Н. В. Заверико // Науковий часопис : Соціологія. Соціальна робота. Управління : зб. наук. пр. – К. : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2004. Серія 11. – № 2. – С. 80 – 86.
67. Зайцев В. П. Валеология: Формирование и укрепление здоровья / В. П. Зайцев.– Белгород : БелГТАСМ, 1998.– 88 с.
68. Занков Л. В. Избранные педагогические труды / Л. В. Занков; [вступ. ст. : Ш. А. Амонашвили, – С. 7 – 16]. – М. : Новая шк., 1996. – 426 с.
69. Зверева І. Д. Теорія і практика соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : спец. 13.00.05 „Соціальна педагогіка” / І. Д. Зверева. – К., 1999. – 38 с.
70. Зимівець Н. В. Соціально-педагогічні технології формування відповідального ставлення до здоров'я в учнівській молоді [Електронний ресурс] : дис. ...канд. пед. наук : 13.00.05 / Зимівець Наталія Володимирівна. – Луганськ, 2008. – 247 с. Режим доступу : <http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/342608.html>. – Назва з титул. екрану.
71. Зимняя И. А. Педагогическая психология : учебник для вузов / И. А. Зимняя. – 2-е изд., доп., испр. и перераб. – М. : Логос, 2003. – 384 с.
72. Йегер В. Пайдейя : воспитание античного грека : (эпоха великих воспитателей и воспитательных систем) / В. Йегер ;

- пер. с нем. М. Н. Ботвинника. – М. : Греко-латин. каб. Ю. А. Шичалина, 1997. – 334 с.
73. Каган М. С. Системный подход и гуманитарное знание : избр. статьи / М. С. Каган. – Л. : Ленингр. ун-т, 1991. – 384 с.
  74. Каган М. С. Философия культуры / М. С. Каган. – СПб. : ТОО ТК „Петрополис“, 1996. – 414 с.
  75. Казначеев В. П. Основы общей валеологии / В. П. Казначеев. – М. : ИПП ; Воронеж : НПО “МОЛСК”, 1997. – 48 с.
  76. Калью П. И. Сущностная характеристика понятия «здоровья» и некоторые вопросы перестройки здравоохранения : обзорная информация / П. И. Калью. – М., 1998. – 67 с.
  77. Кан-Калик В. А. Учителю о педагогическом общении : книга для учителя / В. А. Кан-Калик. – М. : Просвещение, 1987. – 190 с.
  78. Кант И. Сочинения / Иммануил Кант. – М. : Мысль, 1966. – Т. 1 – 6.
  79. Качество знаний учащихся и пути его совершенствования / под ред. М. Н. Скаткина, В. В. Краевского. – М. : Педагогика, 1978. – 208 с.
  80. Кыверялг А. А. Методы исследования в профессиональной педагогике / А. А. Кыверялг. – Таллин : Влагус, 1980. – 334 с.
  81. Кириленко С. В. Соціально-педагогічні умови формування культури здоров'я старшокласників : автореф. дис. на здобут. наук. ступеня канд. пед. наук. : спец. 13.00.07 „Теорія та методика виховання” / С. В. Кириленко. – К., 2004. – 21 с.
  82. Кларин М. В. Педагогическая технология в учебном процессе / М. В. Кларин. – М. : Знание, 1989. – 75 с.
  83. Князева Е. М., Курдюмов С. М. Синергетика как новое мироведение : диалог с И. Пригожиным / Е. М. Князева, С. М. Курдюмов // Вопросы философии. – 1992. – № 12. – С. 3 – 21.
  84. Колбанов В. В. Валеология / В. В. Колбанов. – СПб. : ДЕАН, 1998. – 232 с.
  85. Кон И. С. Ребенок и общество : (ин-т. этногр. перспектива) / И. С. Кон; АН СССР Ин-т этнографии им. Н. Н. Миклухо-Маклая. – М., 1988. – 269 с.

86. Концепція Державної програми «Здорова дитина» на 2008-2017 рр. [Електронний ресурс] // Медицинская газета «Здоровье Украины». – 2007. №17. Режим доступа : <http://health-ua.com/articles/2030.html>. – Назва з титул. екрану.
87. Королев Ф. Ф. Системный подход и возможности его применения в педагогических исследованиях / Ф. Ф. Королев // Сов. педагогика. – 1970. – № 9. – С. 103 – 113.
88. Корчак Я. Избранные педагогические произведения / Янош Корчак. – М. : Просвещение, 1979. – 487 с.
89. Краевский В. В. Проблемы научного обоснования обучения : методологический анализ / В. В. Краевский. – М. : Педагогика, 1977. – 264 с.
90. Кривошея Г. Культура здоров'я особистості як соціально-педагогічна проблема / Г. Кривошея // Шлях освіти. – 2001. – № 1. – С. 35 – 37.
91. Ксензова Г. Ю. Перспективные школьные технологии : учеб.-метод. пособие / Г. Ю. Ксензова. – М. : Педагогическое общество России, 2001. – 224 с.
92. Культура жизни личности : (проблема теории и методологии социал.-психол. исслед.) / Сохань Л. В., Тихонович В. А., Донченко Е. А. и др. ; отв. ред. Сохань Л. В., Тихонович В. А. – К. : Наукова думка, 1988. – 192 с.
93. Культура життєвого самовизначення. Частина І. Початкова школа : метод. посіб. / За ред. І. Д. Звереві. – К. : СТ – Друк, 2003 – 288 с.
94. Куракин А. Т. Исходные позиции и основные направления исследовательского поиска / А. Т. Куракин. – М., 1978. – 73 с.
95. Лазарев Ф. В. Философия : учебное пособие / Ф. В. Лазарев, М. К. Трифонова. – Симферополь : СОНАТ, 1999. – 352 с.
96. Лапаєнко С. В. Формування ціннісних орієнтацій старших підлітків на здоровий спосіб життя : дис. ...канд. пед. наук : 13.00.07 / Лапаєнко Світлана Володимирівна. – К., 2000. – 203 с.
97. Леонтьев А. Н. Избранные педагогические произведения / А. Н. Леонтьев. – М. : Педагогика. 1983. – Т. 1 – 2.

98. Лернер И. Я. Дидактические основы методов обучения / И. Я. Лернер. – М. : Педагогика, 1981. – 186 с.
99. Лесгафт П. Ф. Избранные педагогические сочинения / П. Ф. Лесгафт ; сост. И. Н. Решетень. – М. : Педагогика, 1980. – 400 с.
100. Линтон Р. Культурные основания личности / Р. Линтон // Человек и социокультурная среда. – М., 1992. – Вып. 2. – С. 44.
101. Липский И. А. Социальная педагогика : методологический анализ : учеб. пособие / И. А. Липский. – М. : ТЦ Сфера, 2004. – 320 с.
102. Лисицын Ю. П. Здоровье человека – социальная ценность / Ю. П. Лисицын, А. В. Сахно. – М. : Мысль, 1988. – 270 с.
103. Лисицын Ю. П. Слово о здоровье : [проблемы общественного и индивидуального здоровья] / Ю. П. Лисицын. – М. : Сов. Россия, 1986. – 190 с.
104. Лихачев Б. Т. Педагогика : курс лекций : учеб. пособие для студ. пед. учебн. заведений и слушателей ИПК и ФПК / Б. Т. Лихачев. – 4-е изд., перераб. и доп. – М. : Юрайт-М, 2001. – 607 с.
105. Лищук В. А. Обзор : Основы здоровья : актуальные задачи, решения, рекомендации / В. А. Лищук, Е.В. Мосткова. – М. : Бином, 1994. – С. 26.
106. Лозова В. І. Теоретичні основи виховання і навчання : (навч. посібник для студ. пед. навч. закл.) / В. І. Лозова, Г. В. Троцько ; ХДПУ ім. Г.С. Сковороди. – Х., 1997. – 338 с.
107. Локк Дж. Сочинения / Джон Локк. – М. : Мысль, 1988. – Т. 1-3.
108. Лосев А. Ф. Дерзание духа / А. Ф. Лосев. – М. : Политиздат, 1989. – 264 с.
109. Лушин П. В. Психология личностного изменения / П. В. Лушин.– Кировоград : ООО “Имэкс ЛТД”, 2002.– 360с.
110. Макаренко А. С. Педагогическая поэма / А. С. Макаренко. – М. : Правда, 1979. – 640 с.
111. Маркарян Э. С. Теория культуры и современная наука / Э. С. Маркарян. – М. : Мысль, 1983. – 284 с.

112. Маркарян Э. С. О генезисе человеческой деятельности и культуры / Э. С. Маркарян. – Ереван : АН Армян. ССР, 1973. – 146 с.
113. Маслоу Абрахам Грольд. Мотивация и личность : [пер с англ.] / Абрахам Грольд Маслоу; [авт. предисл. : Р. Фрейдгер; науч. ред., авт. послесл. Е.П. Ильин]. – 3-е изд. – СПб. : Питер, 2003. – 315 с.
114. Маслоу А. Новые рубежи человеческой природы / Абрахам Маслоу. – М. : Смысл, 1999. – 424 с.
115. Межуев В. М. О понятии «культура» / В. М. Межуев. – М. : Знание, 1968. – 16 с.
116. Мельник Ю. Б. Аспекти вивчення феномена „культура здоров'я” / Ю. Б. Мельник // Розвиток особистості в полікультурному освітньому просторі : зб. матеріалів міжнар. конгр. „IV Слов'янські педагогічні читання”, 30 черв.–1 липн. [2005 р.] / М-во освіти і науки України, Акад. пед. наук України [та ін.]. – Черкаси : ЧНУ, 2005. – С. 313 – 314.
117. Мельник Ю. Б. Базиси культури здоров'я : робоча прогр. курсу для студ. ВНЗ, слухачів ін-тів післядипломної освіти, ФПК / Ю. Б. Мельник. – Х. : ХОГОКЗ, 2007. – 16 с. – (Бібліотека ХОГОКЗ. – Сер. : Школа Культури Здоров'я. – Вип. 2.).
118. Мельник Ю. Б. Діалектика здоров'я / Ю. Б. Мельник // Всемирный Этический Форум «Единый мир – здоровый человек» : сб. тр. междунар. конгр., 27-30 апр. 2004 г. – Ялта, 2004. – С. 214 – 216.
119. Мельник Ю. Б. Концепція формування культури здоров'я суб'єктів освітнього процесу / Ю. Б. Мельник // Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. / Харк. нац. пед. ун-т ім. Г. Сковороди. – Х. : ОВС, 2002. – Вип. 23. – С. 123 – 127.
120. Мельник Ю. Б. Критерії та показники рівнів сформованості основ культури здоров'я у дітей молодшого шкільного віку / Ю. Б. Мельник // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / Харк. держ. акад. дизайну і мистецтв. – Х. : ХДАДМ (ХХІІІ), 2004. – Вип. 12. – С. 34 – 39.

121. Мельник Ю. Б. Культура здоров'я : авт. прогр. спецкурсу для учнів І-ІІІ кл. / Ю. Б. Мельник, С. М. Свячена. – Х. : НВК № 12, 2000. – 24 с.
122. Мельник Ю. Б. Моніторинг соціально-педагогічної системи формування культури здоров'я школярів / Ю. Б. Мельник // Теорія і практика управління соціальними системами : філософія, психологія, педагогіка, соціологія : щоквартальний наук.-практич. журнал. – Х. : НТУ „ХПІ”, 2009. – Вип. 2. – С. 90–96.
123. Мельник Ю. Б. Організація здорового способу життя в школі та формування культури здоров'я учнів початкових класів : навч.-метод. посіб. для кер. навч. закл., учителів, вихователів, практич. психологів, соц. працівників / Ю. Б. Мельник, С. М. Свячена. – Х. : ХДПУ, 2002. – 92 с.
124. Мельник Ю. Б. Організація процесу формування культури здоров'я – одне з найпріоритетніших завдань закладів освіти / Ю. Б. Мельник // Зб. наук. пр. Полтав. держ. пед. ун-ту ім. В. Короленка. – Полтава, 2003. – Вип. 1-2 (28/29). – С. 80 – 83. – (Сер. : Педагогічні науки).
125. Мельник Ю. Б. Особливості формування культури здоров'я: модель культури здоров'я особистості учня / Ю. Б. Мельник // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / Харк. держ. акад. дизайну і мистецтв. – Х. : ХДАДМ (ХХПІ), 2004. – Вип. 11. – С. 37 – 46.
126. Мельник Ю. Б. Соціально-педагогічна система формування культури здоров'я школярів / Ю. Б. Мельник // Соціальна робота в Україні : теорія і практика : наук.-метод. журнал. – К., 2008. – № 1. – С. 50 – 56.
127. Мельник Ю. Б. Теоретичне обґрунтування соціально-педагогічної технології формування культури здоров'я в початковій школі / Ю. Б. Мельник // Вісн. Харк. держ. акад. культури : зб. наук. пр. – Х. : ХДАК, 2007. – Вип. 21. – С. 234 – 241.
128. Мельник Ю. Б. Упровадження соціально-педагогічної технології формування культури здоров'я в початковій школі / Ю. Б. Мельник // Соціальна педагогіка : теорія і

- практика : наук.-метод. журнал. – Луганськ : ЛНПУ, „Альма-матер”, 2009. – № 3. – С.67 – 76.
129. Мельник Ю. Б. Феномен „культура здоров'я” (методологічний та методичний аспекти) / Ю. Б. Мельник // Всемирный Этический Форум „Этика и гуманизм” : сб. тр. междунар. конгр., 25-29 апр. 2005 г. – Алушта, 2005. – С. 177 – 179.
130. Мельник Ю. Б. Формування культури здоров'я учнів початкової школи / Ю. Б. Мельник // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / Харк. держ. акад. дизайну і мистецтв. – Х. : ХДАДМ (ХХП), 2002. – Вип. 23. – С. 37 – 49.
131. Мельник Ю. Б. Формування культури здоров'я як необхідної умови гармонійного розвитку школярів / Ю. Б. Мельник // Вісн. Харк. держ. акад. культури : зб. наук. пр. – Х. : ХДАК, 2001. – Вип. 7. – С. 139 – 147.
132. Менегетти А. Проект “Человек” : пер. с итал. / А. Менегетти. – М. : Славянская ассоциация Онтопсихологии, 1998. – 220 с.
133. Методы исследований и организация экспериментов / под ред. проф. К. П. Власова – Х. : Гуманитарный Центр, 2002. – 256 с.
134. Методика и технологии работы социального педагога : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Б. Н. Алмазов, М. А. Беляева, Н. Н. Бессонова и др. : [под ред. М. А. Галагузовой, Л. В. Мардахаева]. – М. : Издат. центр “Академия”, 2002. – 192 с.
135. Методическое пособие по валеологическим аспектам здоровья / под ред. М. С. Гончаренко. – Х. : ХНУ, 2000. – 196 с.
136. Мищик Л. И. Профессиональная подготовка социального педагога (педагогический, психологический и управленческий аспекты) Л. И. Мищик. – Запоріжжя : ИПК «Запоріжжя», 1996. – 104 с.
137. Міщик Л. І. Соціальна педагогіка: досвід та перспективи : монографія / Л. І. Міщик. – Запоріжжя, 1999. – 227 с.

138. Мудрик А. В. Психология и воспитание / А. В. Мудрик. – М. : Московский психолого-социальный институт, 2006. – 472 с.
139. Мягих В. Б. Соціальне здоров'я молоді в умовах сучасного українського суспільства : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. соціолог. наук : спец. 22.00.04 „Спеціальні та галузеві соціології” / В. Б. Мягих. – Харків, 2007. – 20 с.
140. Мяшищев В. Н. Психология отношений / В. Н. Мяшищев ; вступ. стат. и ред. А. А. Бодалева. – М. : Институт практической психологии ; Воронеж : НПО «МОДЭК», 1995. – 356 с.
141. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті // Освіта України. – 18 лип. – 2001. – № 29. – С. 4 – 6.
142. Нечепоренко Л. С. Педагогика личности : учебное пособие / Л. С. Нечепоренко. – Х. : ХГУ, 1992. – 114 с.
143. Новейший философский словарь : 3-е изд., исправл. – Мн. : Книжный Дом, 2003. – 1280 с. – (Мир энциклопедий).
144. Овчарова Р. В. Практическая психология образования : учеб. пособие для студ. психол. фак. университетов / Р. В. Овчарова. – М. : ИЦ «Академия», 2003. – 448 с.
145. Овчарова Р. В. Справочная книга социального педагога / Р. В. Овчарова. – М. : ТЦ «Сфера», 2001. – 480 с.
146. Ожегов С. И. Словарь русского языка / С. И. Ожегов ; под ред. Н. Ю. Шведовой. – 17-е изд. стереотип. – М. : Рус. язык, 1985. – 797 с.
147. Омельченко С. О. Теоретичні та методичні основи взаємодії соціальних інститутів суспільства в формуванні здорового способу життя учнів загальноосвітніх навчальних закладів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : спец. 13.00.05 „Соціальна педагогіка” / С. О. Омельченко. – Луганськ, 2008. – 44 с.
148. Оржеховська В. М. Здоровий спосіб життя як пріоритетна цінність у вихованні підлітків / В. М. Оржеховська // Цінності освіти і виховання : наук.-метод. зб. / за заг. ред. О. В. Сухомлинської, ред. П. Р. Ігнотенко, Р. П. Скульського, упор. О. М. Павліченка. – К., 1997. – С. 188–191.

149. Ортега-и-Гассет Х. Избранные труды / Хосе Ортега-и-Гассет ; общ. ред. А. М. Руткевича. – М. : Весь мир, 1997. – 704 с.
150. Основи здоров'я і фізична культура : програма для загальноосвітніх навчальних закладів (1-11 класи). – К. : Початкова школа. – 2001. – 112 с.
151. Павлов И. П. Двадцатилетний опыт объективного изучения высшей нервной деятельности (поведения) животных / И. П. Павлов. – М. : Наука, 1973. – 659 с.
152. Панфёров В. Н. Психология человека : Душа и тело. Организм и психика. Функции психики. Структура психики : учеб. пособие / В. Н. Панфёров. – 2-е изд. – СПб. : Михайлов, 2002. – 252 с.
153. Педагогическое наследие / [Я. А. Коменский, Дж. Локк, Ж. Ж. Руссо, А. Н. Песталоцци / сост. В. М. Кларин, А. Н. Джуринский]. – М. : Педагогика, 1988. – 416 с.
154. Педагогічний словник для молодих батьків / [відп. секр. Т. Ф. Алексеєнко ; відп. ред. В. Г. Постовий та ін.] – К. : ДЦССМ, 2002. – 348 с.
155. Перлз Ф. Гештальт-подход, Свидетель терапии : / Фредерик Перлз ; пер. с англ. М. Папуша. – М. : Ин-т психотерапии, 2003. – 217 с.
156. Песталоцци И. Г. Избранные педагогические произведения : в 3 т. / И. Г. Песталоцци ; под ред. М. Ф. Шабаевой. – М. : АПН РСФСР, 1961, 1963. – Т. 1-3.
157. Петленко В. П. Интегративная медицина XXI века : Валеологические проблемы / В. П. Петленко // III Национальный конгресс по профилактической медицине и валеологии. – СПб., 1996. – С. 9 – 12.
158. Петровский А. В. Психологические контакты, взаимопонимание, такт / А. В. Петровский // Воспитание школьников. – 1970. – № 6 – С. 12 – 18.
159. Питюков В. Ю. Основы педагогической технологии : учеб.-метод. пособие / В. Ю. Питюков. – 3-е изд., испр. и доп. – М. : Гном и Д, 2001. – 192 с.
160. Подласый И. П. Педагогика начальной школы : учеб. пособие для студ. пед. колледжей / И. П. Подласый. – М. : Гуманит. ИЦ ВЛАДОС, 2000. – 400 с.

161. Подласый И. П. Педагогика. Новый курс : учеб. для студ. пед. вузов / И. П. Подласый. В 2 кн. – М. : Гуманит. ИЦ ВЛАДОС, 1999. – Кн. 1 : Общие основы. Процесс обучения. – 576 с.
162. Подмазин С. И. Личностно-ориентированное образование : Социально-философское исследование / С. И. Подмазин. – Запорожье : Просвіта, 2000. – 250 с.
163. Полищук В. И. Мировая и отечественная культура / В. И. Полищук. – Екатеринбург, 1993. – Ч. I. – С.12.
164. Попов С. В. Валеология в школе и дома (о физическом благополучии школьников) / С. В. Попов. – СПб. : СОЮЗ, 1997. – 256 с.
165. Приступа Є. Н. Становлення і розвиток педагогічних основ української народної фізичної культури : дис. ...д-ра пед. наук : 13.00.01 / Приступа Євген Никодимович. – Львів, 1995. – 411 с.
166. Програми для середньої загальноосвітньої школи : 1-4 класи / [авт. Надія Бібік та ін.] – К. : Початкова школа. 2006. – 432 с.
167. Прокопенко І. Ф. Педагогічна технологія : посібник / І. Ф. Прокопенко, В. І. Євдокимов. – Х. : Основа, 1995. – 105с.
168. Про Національну доктрину розвитку фізичної культури і спорту : указ Президента України. – № 1148/2004 від 28.09.2004 р. // Офіційний вісник України. – 2004. – № 39. – Ст. 2584. – С. 23.
169. Про невідкладні додаткові заходи щодо зміцнення моральності в суспільстві та утвердження здорового способу життя : указ Президента України. – № 258/2002 від 15.03.2002 р. // Офіційний вісник України. – 2002. – № 12. – Ст. 555. – С. 6.
170. Про об'єднання громадян : закон України. – № 2461-ХІІ від 16.06.1992 р. // Відомості Верх. Ради України. – 1992. – № 34. – Ст. 504.
171. Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми „Здорова нація” на 2009-2013 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України. – № 731-р від 21.05.2008 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 37. – Ст. 1241. – С. 26.

172. Про фізичну культуру і спорт : закон України. – № 3808-ХІІ від 24.12.1993 р. // Відомості Верх. Ради України. – 1994. – № 14. – Ст. 80.
173. Психология здоровья : учебник для вузов / под ред. Г. С. Никифорова. – СПб. : Питер, 2003. – 607 с.
174. Психология и культура / под ред. Д. Мацумото. – СПб. : Питер, 2003. – 718 с.
175. Психотерапевтическая энциклопедия / под ред. Б. Д. Карвасарского. – СПб. : Питер, 2000. – 1024 с.
176. Раевский Р. Т. Здоровье здоровых и оздоровительный образ жизни студентов / Р. Т. Раевский, С. М. Канишевский ; под общ. ред. Р. Т. Раевского. – О. : Наука и техника, 2008. – 556 с.
177. Разумная организация жизни личности : проблемы воспитания и саморегулирования / ред. кол. Л. В. Сохань, В. А. Тихонович ; АН УССР. Ин-т философии. – К. : Наукова думка, 1989. – 350 с.
178. Райх Вильгельм. Анализ характера / Вильгельм Райх ; пер. с англ. Е. Поле. – М. : Апрель Пресс, ЭКСМО-Пресс, 2000. – 528 с.
179. Рерих Н. Держава света ; священный дозор / Николай Рерих. – Рига : Виєда, 1992.– 285 с.
180. Рижанова А. О. Розвиток соціальної педагогіки в соціокультурному контексті : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : спец. 13.00.05 „Соціальна педагогіка” / А. О. Рижанова. – Луганськ, 2005. – 44 с.
181. Розов Н. С. Культура, ценности и развитие образования / Н. С. Розов. – М. : Педагогика, 1991. – 193 с.
182. Ротерс Т. Т. Теория и методика развития личности школьника во взаимодействии физического и эстетического воспитания : дис. ...д-ра пед. наук. : 13.00.01 / Татьяна Тихоновна Ротерс. – Луганськ, 2001. – 415 с.
183. Рубинштейн С. Л. О мышлении и путях его исследования / С. Л. Рубинштейн. – М. : АН СССР, 1973. – 423 с.
184. Савченко С. В. Педагогика социализации как новая отрасль педагогического знания: опыт предварительного

- анализа / С. В. Савченко // Вісн. Луган. нац. пед. ун-ту ім. Т. Шевченко. – 2004. № 1(69) – С. 233–238.
185. Свириденко С. О. Формування здорового способу життя молодших школярів у позакласній виховній роботі : дис. ...канд. пед. наук. : 13.00.01 / Свириденко Світлана Олександрівна. – К., 1998. – 216 с.
186. Свириденко С. О. Формування культури здоров'я дитини в сім'ї як чинник соціальної компетентності / С. О. Свириденко // Кроки до компетентності та інтеграції в суспільство : науково-методичний збірник / ред. кол. Н. Софій (голова), І. Єрмаков (керівник авторського колективу і науковий редактор) та ін. – К. : Контекст, 2000. – С. 135 – 139.
187. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии : учеб. пособие / Г. К. Селевко. – М. : Народное образование, 1998. – 256 с.
188. Сидоренко Е. В. Методы математической обработки в психологии / Е. В. Сидоренко. – СПб. : ООО “Речь”, 2001. – 350 с.
189. Скаткин М. Н. Проблемы современной дидактики / М. Н. Скаткин. – М. : Педагогика, 1989. – 96 с.
190. Сковорода Г. С. Повне зібрання творів. У 2 т. / Г. С. Сковорода. – К. : Наук. думка, 1973. – Т. 1. – 531 с.
191. Скумин В. А. Пропедевтика культуры здоровья / В. А. Скумин, Л. А. Бобина. – Новочебоксарск : Терос, 1994. – 192 с.
192. Скумин В. А. Культура Здоровья – фундаментальная наука о человеке / В. А. Скумин. – Новочебоксарск : Терос, 1995. – 132 с.
193. Словарь практического психолога / сост. С. Ю. Головин. – Мн. : Харвест, 1998. – 800 с.
194. Соколов Э. В. Культура и общество / Э. В. Соколов. – Ленинград : Наука, 1972. – С. 18 – 20.
195. Соловьев В. Избранное / Владимир Соловьев. – М. : Сов. Россия, 1990. – 496 с.
196. Соотношение биологического и социального в человеке : материалы симпозиума (Москва, сент. 1975 г.). – М., 1975. – 856 с.

197. Сохань Л. В. Жизненный путь личности / Л. В. Сохань. – К. : Наук. думка, 1987. – 277 с.
198. Соціальна робота в Україні : навч. посіб. / [І. Д. Зверева, О. В. Безпалько, С. Я. Харченко та ін.] : за заг. ред. І. Д. Зверевої, Г. М. Лактіонової. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 254 с.
199. Соціальна робота : короткий енциклопедичний словник. – К. : ДЦССМ, 2002. – 536 с.
200. Соціальна педагогіка: теорія і технології : підручник / за ред. І. Д. Зверевої. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 316 с.
201. Социальная педагогика : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / под. ред. В. А. Никитина. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2000. – 272 с.
202. Степаненкова Э. Я. Теория и методика физического воспитания и развития ребенка : учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Э. Я. Степаненкова. – М. : ИЦ «Академия», 2001. – 368 с.
203. Степин В. С. Культура / В. С. Степин // Новейший философский словарь. – 3-е изд., испр. – Мн. : Книжный Дом, 2003. – С. 527–529.
204. Сухомлинский В. А. Избранные произведения : в 5-ти т. / В. А. Сухомлинский. – К. : Рад. школа, 1979 – Т. 1. – 1979. – 686 с.
205. Сухомлинский В. А. Сердце отдаю детям / В. А. Сухомлинский. – К. : Рад. школа, 1969. – 320 с.
206. Сухомлинский В. А. Хрестоматия по этике / В. А. Сухомлинский ; сост. О. В. Сухомлинская. – М. : Педагогика, 1990. – 304 с.
207. Сучасні підходи у сфері охорони громадського здоров'я та його популяризації / [упоряд. Н. В. Зимівець, В. В. Крушельницький, Т. І. Мірошніченко : за заг. ред. І. Д. Зверевої]. – К : Наук. світ, 2004. – 95 с.
208. Сущенко Л. П. Здоровий спосіб життя людини як об'єкт соціального пізнання : дис. ...канд. філос. наук : 09.00.03 / Сущенко Людмила Петрівна. – Запоріжжя, 1997. – 185 с.
209. Тайлор Э. Б. Первобытная культура / Э. Б. Тайлор. – М. : Прогресс, 1989. – 361 с.

210. Талызина Н. Ф. Педагогическая психология : учеб. для студ. сред. пед. учеб. заведений / Н. Ф. Талызина. – 3-е изд., стереотип. – М. : ИЦ «Академия», 2003. – 288 с.
211. Татарникова Л. Г. Педагогическая валеология : Генезис. Тенденции развития / Л. Г. Татарникова. – 2-е изд. перераб. и доп. – СПб. : Перовский и К^о, 1997. – 416 с.
212. Теоретические основы содержания образования / под ред. В. В. Краевского, И. Я. Лернера. – М. : Педагогика, 1989. – 362 с.
213. Теплов Б. М. Избранные труды : в 2-х т. / Б. М. Теплов. – М. : АПН РСФСР, 1985. – Т. 1. – 1985. – 575 с.
214. Технології соціально-педагогічної роботи : навч. посібник / за заг. ред. А. Й. Капської. – К., 2000. – 372 с.
215. Торохова Е. И. Валеология : словарь Е. И. Торохова. – М. : Флинта : Наука, 1999, – 248 с.
216. Требование к знаниям и умениям школьников : дидактико-методологический анализ / под ред. А. А. Кузнецова. – М. : Педагогика, 1987. – 176 с.
217. Трещева О. Л. Культура здоровья личности (теоретическая модель) / О. Л. Трещева // Современный олимпийский спорт и спорт для всех : материалы VII междунар. науч. конгресса. – М. : Спорт Академ Пресс, 2003. – Т. 1. – 2003. – С. 177 – 178.
218. Управление качеством образования : практикоориентированная монография и метод. пособие / под. ред. М. М. Поташника. – М. : Педагогическое общество России, 2000. – 448 с.
219. Ушинський К. Д. Твори / К. Д. Ушинський. – К. : Рад. школа, 1955. – Т. 1 – 6.
220. Філософський словник / за ред. чл.-кор. АН СРСР В. І. Шинкарука. – 2-е вид. (перероб. і доп.). – К. : Головна ред. укр. рад. енциклопедії. 1986. – 789 с.
221. Флоренский П. У водоразделов мысли : черты конкретной метафизики : ч. 2 / Павел Флоренский // Символ. – 1992.– № 28. – С. 128.
222. Формирование культуры здоровья обучающихся. Материалы межрегиональной конференции работников

- образования и здравоохранения, 7 декабря 2004 г. – Казань : РИЦ „Школа”, 2005. – 140 с.
223. Формування здорового способу життя молоді в Україні: національна модель „Молодь за здоров’я” / П. Шатц, О. Балакірева та ін. – К. : Укр. ін.-т соц. досліджень, 2005. – 130 с.
224. Фрейд З. Психоаналитические этюды / Зигмунд Фрейд ; пер. с нем., составление Д. И. Донского, В. Ф. Круглянского ; послесл. В. Т. Кондрашенко. – Мн. : ООО «Попурри», 2001. – 608 с.
225. Фромм Э. Человек для себя / Эрих Фромм. – Мн. : Коллегиум, 1992. – 253 с.
226. Харченко С. Я. Соціально-педагогічні технології : навч.-метод. посібник для студ. вищих навч. закл. / С. Я. Харченко, Н. П. Краснова, Л. П. Харченко. – Луганськ : Альма-матер, 2005. – 552 с.
227. Хорни К. Собрание сочинений. В 3 т. Т. 1. Психология женщины ; невротическая личность нашего времени : пер. с англ. / Карен Хорни. – М. : Смысл, 1997. – 496 с.
228. Хорни К. Психоанализ и культура : избр. тр. / Карен Хорни, Эрих Фромм ; [пер. / сост. и послесл. : А. М. Руткевич]. – М. : Юрист., 1995. – 620 с.
229. Хроника ВОЗ. – 1978. – № 7. – С. 393.
230. Цюпак Ю. Ю. Педагогічні аспекти формування здорового способу життя у молодших школярів, які проживають в зоні підвищеної радіоактивності : дис. ...кан. пед. наук : 24.00.02 / Цюпак Юрій Юрієвич. – Луцьк, 2000. – 203 с.
231. Чавчавадзе Н. З. Культура и ценности / Н. З. Чавчавадзе. – Тбилиси : Мицниереба, 1984. – 172 с.
232. Шамова Т. И. Управление образовательным процессом в адаптивной школе / Т. И. Шамова, Т. М. Давиденко. – М. : Центр “Педагогический поиск”, 2001. – 384 с.
233. Шахненко В. І. Засоби збереження і зміцнення здоров’я дітей шестирічного віку в навчально-виховному процесі / В. І. Шахненко // Джерело педагогічної майстерності : наук.-метод. бюлетень.– Х., 2002. – Вип. № 1. – С. 12 – 19.

234. Шахненко В. І. Теоретичні основи формування культури здоров'я молодших школярів / В. І. Шахненко. – К. : ІСДОУ МП, 1995. – 180 с.
235. Школа и психическое здоровье учащихся / под ред. С. М. Громбаха. – М. : Медицина, 1988. – 271 с.
236. Шейко В. М. Культура. Цивілізація. Глобалізація (кінець ХІХ – початок ХХІ ст.) : монографія в 2 т. Т. 1 / В. М. Шейко. – Х. : Основа, 2001. – 400 с.
237. Шкуркіна В. М. Формування соціального здоров'я дітей-сиріт підліткового віку в загальноосвітніх школах-інтернатах : дис. ...канд. пед. наук : 13.00.05 / Шкуркіна Вікторія Миколаївна. – Луганськ, 2006. – 220 с.
238. Щукина Г. И. Активизация познавательной деятельности учащихся в учебном процессе / Г. И. Щукина. – М. : Педагогика, 1979. – 234 с.
239. Эльконин Д. Б. Психология игры / Д. Б. Эльконин. – М. : Педагогика, 1978. – 304 с.
240. Энциклопедия : системы оздоровления Востока и Запада. – СПб. : ПРАЙМ-ЕВРОЗНАК, 2001. – 608 с.
241. Эриксон Э. Детство и общество / Эрик Эриксон ; пер. и науч. ред. А. А. Алексеева. – 2-е изд., перераб. и доп. – СПб. : ЛЕНАТО : Фонд «Университет. кн.» : АСТ, 1996. – 592 с.
242. Юнг К. Г. Божественный ребенок / К. Г. Юнг : [аналитическая психология и воспитание : пер. с нем., сост. и авт. предисл. П. С. Гуревич]. – М. : Олимп : ООО «Изд-во АСТ-ЛТД», 1997. – 398 с.
243. Якиманская И. С. Разработка технологии личностно-ориентированного обучения / И. С. Якиманская // Вопросы психологии. – 1995. – № 2. – С. 31 – 42.
244. Яковлева Н. В. Анализ подходов к изучению здоровья в психологии / Н. В. Яковлева // Психология и практика : Ежегодник Российского психологического общества. – Ярославль, 1998. – Т. 4. – Вып. 2. – С. 364 – 366.
245. Ярмоленко О. Д. Системний підхід до формування національних і загальнолюдських моральних цінностей в українській етнопедagogіці : дис. ...канд. пед. наук. : 13.00.01 / О. Д. Ярмоленко. – К., 1995. – 176 с.

246. Ясвин В. А. Экспертиза школьной образовательной среды / В. А. Ясвин // Библиотека журнала «Директор школы». – М. : Сентябрь, 2000. – 128 с.
247. Ahmed P., Colker A., Coelho G. Toward a new definition of health / P. Ahmed, A. Colker, G. Coelho // Toward a new definition of health. Psychosocial dimension. – N.-Y., – London, 1979. – P. 12.
248. Bertalanffy L. V. Human Values in a Changing World / L. V. Bertalanffy // New Knowledge in Human Values. – N.-Y., 1959. – P. 65 – 74.
249. Eliot T. S. Notes towards the definition of Culture / T. S. Eliot. – L., 1948.
250. Fromm E. Zur Entstehung des Christudogmas / E. Fromm. – Imago, vol. 16 (1930) – P. 307–373.
251. Herskovits M. Cultural Anthropology / M. Herskovits. – N.-Y., 1955.
252. Kroeber A. and Klackhohn C. Culture. A critical Review of Concept and Definitions / A. Kroeber, C. Klackhohn. – Harvard Univ., 1952.
253. Maslow A. Healths as a Transcendence of Environment / A. Maslow // Issues in Human Behaviour. A Best of XIP Reader for Introductory Psychology. – Toronto, 1975. – P. 251 – 255.
254. Maslow A. H. Motivation and personality / A. H. Maslow. – N.-Y. : Harper. – 1954. – 456 p.
255. Melnik Y. Administrative aspects of formation the culture of health in average general educational establishments / Yuriy Melnik // Фізична культура, спорт та здоров'я : матеріали V міжнар. наук. конф. студ. та асп., [9-10 жовт.] 2003 р. – X. : ХДАФК, 2003. – С. 23.
256. Moreno J. L. Mental catharsis and the psychodrama / J. L. Moreno // I. A. Greenberg (Ed.) Psychodrama: Theory and therapy. – N.-Y. : Behavioral Publications, 1974.
257. Whitehead M. Counting the human costs: opportunities for and barriers to promoting health / M. Whitehead // Economic change, social welfare and health in Europe. WHO, – Copenhagen. 1994, – P. 59 – 75.
258. WHO : The first ten years of the world. – Geneva, 1958. – P. 459.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ ШКОЛЯРА	10
1.1. Сутність феномену “культура здоров'я” в науковій літературі.....	10
1.2. Формування культури здоров'я особистості в соціокультурному контексті.....	38
1.3. Особливості формування культури здоров'я дітей молодшого шкільного віку.....	52
РОЗДІЛ 2. ТЕХНОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	68
2.1. Соціально-педагогічна система формування культури здоров'я в учнів початкової школи.....	68
2.2. Соціально-педагогічна технологія, специфічні ознаки та особливості її впровадження в НВП початкової школи.....	80
2.3. Організаційно-управлінська технології формування культури здоров'я в соціально-педагогічній діяльності початкової школи.....	90
2.4. Педагогічна технологія формування основ культури здоров'я в учнів початкових класів.....	94
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	105
3.1. Методика „Паспорт здоров'я класу”.....	105
3.2. Методика „Визначення рівня культури здоров'я учня”.....	108
3.3. Методика „Тестові різнорівневі завдання за програмою курсу „Культура здоров'я” для учнів початкових класів.....	111
3.4. Методика „Щоденник здоров'я”.....	114
РОЗДІЛ 4. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ МАТЕМАТИЧНОЇ ОБРОБКИ РІВНІВ СФОРМОВАНOSTІ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	116
4.1. Факторно-критеріальна модель оцінки рівнів сформованості культури здоров'я в учнів початкової школи.....	116
ВИСНОВКИ	124
ДОДАТКИ	127
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	221

Наукове видання

**КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ
ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ЗДОРОВ'Я
ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА**

Монографія

МЕЛЬНИК Юрій Борисович

Технічний редактор Ю. Б. Мельник

Комп'ютерне верстання Ю. Б. Мельник

Художній редактор Ю. Б. Мельник

При дизайні обкладинки використано:
картина Сальвадора Далі «Космічний спортсмен»;
малюнок Леонардо да Вінчі «Вітрувіанська людина».

Видано за рахунок автора

Формат 80x64¹/₆

Гарн. «Times». Папір офс. Друк цифровий.

Ум. друк. арк. 14,2. Обл. вид. арк. 1. Зам. № 1-1

Тираж 300 пр.

Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди
Україна, 61002, Харків, вул. Артема, 29

Харківська обласна громадська організація "Культура Здоров'я"

Україна, 61105, м. Харків – 105, пров. Забайкальський, 6/6.

E-mail: CultureHealth@ukr.net; KOSOCH@gmail.com;

<http://www.culturehealth.org>; тел./факс: (057)775-75-23.

Свідоцтво про державну реєстрацію видавництва

ДК № 4387 від 10.08.2012